

Örömből pengetők

Díjat is alapítottak az amatőr zenészeknek

A két világháború között még a középosztály passziójának számított a kamarazenélés. Majd Kodály megpróbálta elérni, hogy a zene mindenkié legyen, és az országban százszámra alakultak a kórusok. A komolyzenének szüksége van az amatőrökre, de vajon léteznek-e még?

Lorenz Péter

Azok, akik maguk is megélték, hogyan születik meg a zene, sokkal értőbben hallgatják mások produkcióit is. A huszadik század első felének pezsgő koncertéletében meghatározó volt a közönség műértő, amatőr zenével foglalkozó része. Most, hogy a zenekarok komoly energiát fordítanak a fogyatkozó hallgatóság utánpótlásának „kinevelésére”, ismét előtérbe kerültek az amatőr zenészek.

Mi sem mutatja ezt jobban, mint hogy a Liszt Ferenc Zene-

művészeti Egyetem szenátusa új díjat alapított az amatőr zenekarok elismerésére. A Musica Dilecta díjat első ízben a Semmelweis vonósnégyes vehette át, melynek orvos tagjai huszonöt éve zenélnek együtt, méghozzá igen magas színvonalon. Évente három-négyezer lépnek fel, koncertjeikre követi őket lelkes közönségük is. *Batta András*, a Zeneakadémia rektora szerint az amatőr zene egy kapocs a szélesebb közönség, valamint az előadók között, és megbecsülést érdemel.

Főként Angliában, Németországban, Svájcban és Ausztriában muzsikálnak sokan a szabadidejükben. Az Egyesült Államokban, a Carnegie Hallban még amatőr fesztivált is rendeznek. Hazánkban az otthoni szalonmuzsikálás már nem jellemző elfoglaltság, de több olyan együttes is működik, melynek tagjai nem professzionális zenészek, mégis megközelítik a hivatásosok szintjét.

Kórusokból a rendszerváltás előtt rengeteg volt hazánkban, és mivel a helyi közösségi események sok fellépési lehető-

séget biztosítanak, sok meg is maradt közülük. Ahogyan *Hollerung Gábor*, a Budapesti Akadémiai Kórustársaság művészeti vezetője fogalmaz, a kórusoknak kicsit könnyebb a dolguk, mert „valamilyen csoda folytán nyolc közepes hangú énekesből összejöhet egy tiszta szólam, nyolc rossz hegedűsből viszont soha”.

Hollerung 1980 óta vezeti az amatőr énekkart, mely aranykorában elnyerte a Világ Kórusa díjat, és a Debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny nagydíját, hivatásos együtteseket megelőzve. A tagoknak azonban ma már nincs idejük a heti négy-öt próbára, mint a nyolcvanas években, és az utánpótlás is apad. A karmester a kóruson kívül már csak professzionális zenekarokkal foglalkozik, de szerinte nincs nagy különbség abban, hogy hogyan kell velük dolgozni. Legfeljebb annyiban, hogy az amatőröknek több technikai jellegű tanácsot kell adni: hogyan artikuláljanak, hogyan vegyék a levegőt.

Az amatőr kórusok között egyébként sokáig a magyarok

A Semmelweis vonósnégyes: dr. Ostoros Gyula, dr. Székely György, dr. Kelemen László és dr. Asbót Richard
Fotó: Polónyi István

voltak a legjobbak, mára mégis visszaszorultunk a harmadik-negyedik hely környékére. Igaz, az idei grazi kórusolimpiáról is két bajnok címet és hat aranyat hoztunk el. A hangszeres zenében is több legendás együttesrel rendelkezünk. A Szent István Gimnázium Jubileumi Zenekara például nem éppen idényzenekar – 1954 óta működik. De az ELTE Egyetemi Koncertzenekarának is nagy múltja

van: a jogászokból, tudósokból álló együttest *Baross Gábor* alapította és vezeti már ötven éve. Hasonlóképpen patinás az óbudai Viadala együttes is, melynek a nyolcvan év felett járó *Till Ottó* a karmestere.

Rolla János, a Liszt Ferenc Kamarazenekar koncertmestere és vezetője két évente foglalkozik amatőr együttesekkel az Óbudai Társaskörben rendezett Kamarazenei Találkozóon és

Kurzuson. Azért szeret amatőrökkel dolgozni, mert látja rajtuk az őszinte lelkesedést, ami hiába a technikai problémák – a koncerteken is hallható. Szerinte a zenei életben fontos szerepük van a félamatőr zenekaroknak is, melyeket azok a zeneetnároknak alapítanak, akik szeretnék karbantartani hangszeres tudásukat. Ők lesznek, akiknél a következő zenészgeneráció tagjai elkezdik a pályájukat.

RÖVIDEN

Pesten az Oxygene

Jean Michel Jarre, a szintetizátorzene „megalkotójaként” számon tartott francia zenész november 12-én a Papp László Budapest Sportarénában játszik. A koncerten az eredetileg használt ötven analóg szintetizátor, és három zenésztársa segítségével adja elő újra a zene-történetben jelentős szerepet játszó Oxygene című szerzeményét, amely 31 éve született.

Budapest Transzfer

A Budapest Transzfer Nemzetközi Irodalmi Fesztivált harmadik alkalommal rendezik meg a Petőfi Irodalmi Múzeumban szeptember 17. és 21. között, a téma a metamorfózis az irodalomban. A programok között az irodalom mellett helyet kap a zene, a képző- és a filmművészet is.

Élet-Kép-Regény

Az Iparművészeti Múzeumban vasárnapig látható *Pérelí Zsuzsa* textilművész Élet-Kép-Regény című kiállítása. Szeptember 14-én a tárlat ingyenesen tekinthető meg.

Meddig terjed a kortárs alkotás szabadsága, és mennyire szólhat bele az egyház a művészetbe? Erre keres választ az olasz kulturális élet, miután Bolzanóban nem a keresztre feszített béka, hanem a tartomány vezetője távozott a helyéről.

Sárközy Júlia Róma

Először a Museion bejárata felett lógott, most pedig egy eldugott emeleti teremben látható azzal a látogatóknak szóló figyelmeztetéssel, hogy az alkotás megsértheti érzékenységüket. A német művészet fenyegetésének tartott, 1997-ben 44 évesen elhunyt *Martin Kippenberger* valószínűleg örülne a szobra keltette felfordulásnak. A jómódban és nyugalomban élő, a hetvenes évek nemzetiségi harcait rég maga mögött hagyott, német ajkú olasz várost azonban több mint egy hónapja nem a művészet iránti öröm, hanem a feszültség uralja.

A kortárs művészeti múzeum nyári kiállításának a címe

A művész megmagyarozza... Forrás: AFP - Collezione Tirala

is furcsán hangzott: Periferikus látás és kollektív test. A döbbenet mégis egyetlen szobor, Kippenberger keresztre feszített békája váltotta ki.

Az élénkzöld, pocakos, hólyagos testű, kidülledt szemű és kilógó nyelvű (randa) béka egyértelműen Krisztust idéző testtartásban, szöggel átfúrt te-

nyerében egy söröskorsót és egy tojást tart. A művész magyarázata szerint az álszentséget ábrázolja, amely többet törődik a külsőséggel, mint a dolog lényegével.

Vallásnyalázó! – ez volt Bolzano püspökének, *Wilhelm Eggernek* a véleménye, aki egyenesen XVI. *Benedek* segítségét kérte. A pápai felhívásra szedték le a békát a bejáratról, de ekkor már kilenc napja tartott Trentino – Alto Adige tartomány – testületi elnökének, a Dél-tiroli Néppárt politikusának, *Franz Pahl*nak a múzeum előtti padon folytatott éhségsztrájkja. Pahl körül (aki korábban ugyanígy tiltakozott a fasiszta relikviának tartott, bolzanói Győzelem- emlékmű ellen) a kereszténység szent jelképeiért és a művészet szabadságáért tüntetők váltották egymást. Vagy én, vagy a béka – hangzottatta Pahl, aki lemondással fenyegetett. Bolzano a Museion igazgatótestületére bízta a döntést.

Hat igen és három nem voksal a béka a szeptember 21-ig tartó kiállítás végéig marad. Pahl lemondott. Helyén maradt a Kippenberger alkotását kezdetől fogva védelmező múzeumigazgató, *Corinne Diserens* is. Az eredmény meglepő, hiszen a

múzeumot irányító testület 5 tagját a konzervatív többségű megye nevezte ki, a többi négyet a Museion alapítvány. A megyét képviselő muzeológus és vállalkozó volt az áruló: a felső utasítás ellenében szavaztak.

A bolzanói eset példaértékű a katolikus Olaszországban, mivel még a vallásos művésztörténészek is az alkotási szabadság mellett foglaltak állást, azt hangsúlyozva, hogy 2008-ban, a kulturálisan fejlett Bolzanóban nem fordulhat elő az, ami a XVI. században *Michelangelo* Utolsó Ítéletének meztelen alakjaival történt, melyekre ruhát festettek. (Igaz, idén nyáron az olasz kormánypalota sajtótermében is letakarták *Tiepolo* női alakjának mellét.) Az olasz sajtó szerint Bolzanóban nem a béka, az októberi megyei választás a tét bal- és jobboldal között.

A művészetnek, a közízlésnek és a vallásnak nem ez az első itáliai összecsapása: a '90-es velencei biennálén *Maurizio Cattelan* szobra robbantott ki hasonló botrányt, amelyen az akkori pápa, *II. János Pál* egy hatalmas meteorit alatt esett össze. A művet azonban nem távolították el, 2001-ben magángyűjtő vásárolta meg 886 ezer dollárért.

HIRDETÉS

58-féle akciós művelet
10-féle Opel-modellhez

OPHEL MÁRKASZERVIZ

DISCOVER
OPEL

Kevesebbért,
mint gondolná!

4 szerviz
4 év felett

Olajcsere:
8 990 Ft

További információ: (06 1) 298 18 00 • www.opel.hu

Az ajánlatban feltüntetett árak 2008. február 1-től 2008. december 31-ig érvényesek az akcióban részt vevő Opel Márkaszervizekben, a bármely Opel forgalmazótól 4 évnél rövidebb ideig vásárolt 1.0, 1.2, 1.4 literes, benzines Corsa B, az 1.0, 1.2 literes, benzines Corsa C, az 1.4, 1.6 literes, benzines Astra F, az 1.2, 1.4, 1.6 literes, benzines Astra G modellek esetében. Az akció érvényességi köre kizárólag a www.opel.hu weboldalon megjelölt minimum 58-féle akciós szervízmuveletre terjed ki. Jelen akció egyéb kedvezményekkel nem vonható össze. A General Motors Southeast Europe Kft. és az akcióban részt vevő Opel Márkaszervizek fenntartják a jogot, hogy bármikor módosítsák vagy visszavonják az akciót. A feltüntetett árak ajánlati, fogyasztói árak. Konkrét áránálattér és részletes információért (pl. akciós szervízmuveletek pontos száma, leírása, ára stb.) kérjük, forduljon az akcióban részt vevő Opel Márkaszervizekhez.

ÉLET ÉS IRODALOM

IRODALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Kedvezményes előfizetési díj
1 évre 15 500 Ft
Megrendelhető
a szerkesztőségben
(1089 Bp., Rezső tér 15.)
Telefon: 210-5149, 210-5159
Fax: 303-9241
e-mail: es@es.hu

Megjelenik minden pénteken! Rendelje meg vagy keresse a hírlapárusoknál!

A honlapi szám tartalmából:

Bokros Lajos: A magyar öszvér mint a fejlődés szakutcaja

Esterházy Péter: „Légy ellenállás”

Spiró György: Juhász Ferenc köszöntése

Írások a gyűlekezési törvényről (Hanák András, Kis János)

Búcsú Németh G. Bélától (Szegedy-Maszák Mihály)

Kenesi István a doktori képzésről

otp Faktoring Fedezetkezelő

Tisztelt Érdeklődők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy felszámolási és végrehajtási eljárásban megvásárolt ingatlanaink megtekinthetők a www.otpfakt.hu honlapon az Eladó ingatlanok menüpontban. A honlapon fotókkal ellátott részletes leírást olvashatnak az ingatlanokról, megjelölve ott az ingatlanforgalmazó főmunkatársunk elérhetőségét, akitől további információt kérhetnek.

Várjuk megkeresésüket:

OTP Faktoring Fedezetkezelő Kft.
1052 Budapest, Semmelweis u. 10.
Tel.: 36 (1) 485-5008, 36 (1) 485-5012